

Imatges de la història o història en imatges

La història rarament existeix per a nosaltres com a esdeveniment, sinó com a imatge. Els anys vint en són un exemple paradigmàtic: uns pocs motius —cossos ballant, llums de neó intermitents, cafès elegants, eufòria tecnològica— s'han gravat profundament a la memòria col·lectiva. Aquestes imatges es reproduïxen, es citen i s'esteticitzen una vegada i una altra. Alhora, altres mons visuals gairebé desapareixen: la violència colonial, la pobresa, la repressió política, les realitats rurals. Allò que es recorda no és neutral: respon a necessitats estètiques, ideològiques i narratives.

Xampany, focs artificials i colors càlids a *The Great Gatsby* (2013)

Així, pel·lícules com *The Great Gatsby* (2013) o *Babylon* (2022) banyen els anys vint en tons daurats i sèpia. La correcció

digital del color crea una distància nostàlgica que accentua el glamur i suavitza la duresa. Les imatges històriques, en canvi, mostren ciutats grises, contrastos durs i mala il·luminació; la pobresa, l'estretor i la rudeza visual desapareixen.

La càmera seguint l'actor principal Cillian Murphy, *Peaky Blinders* (2021)

Peaky Blinders (2013–2022) o *Fantastic Beasts: The Crimes of Grindelwald* (2018) escenifiquen la història amb moviments de càmera fluids i coreografies espacials. El cinema primerenc de l'època, però, era estàtic i fragmentari. La dinàmica moderna substitueix l'aturada, l'esgotament i el

treball monòton per fluïdesa visual, transformant una realitat físicament pesada en una experiència estètica de moviment constant.

Vestits de charleston, serrells i vestits a mida condensen els anys vint en icones de moda immediatament recognoscibles. El vestuari esdevé símbol, no objecte quotidià. Històricament, la roba era un marcador de classe i un element funcional, sovint gastat i reutilitzat. La indumentària obrera, els uniformes i les vestimentes rurals solen quedar invisibilitzats. Aquesta homogeneïtzació visual

crea una imatge uniforme de llibertat i elegància que satisfà un anhel de bona vida.

Tom Tykwer
dirigint una
coreografia a
Babylon Berlin
(2017)

El jazz, el
ragtime i el
swing funcionen
en moltes
pel·lícules com
el so universal
de l'època.
Representen
modernitat, ritme
i ruptura.

Històricament, el jazz era subcultural, urbà i en part escandalós. Grans sectors de la població habitaven altres paisatges sonors: el silenci, el soroll del treball, la música regional o religiosa. Igualment, les obres contemporànies sovint relaten la recerca individual, els conflictes interiors i l'autonomia personal. Històricament, la identitat estava més marcada pel col·lectiu – classe, família, nació– i els marges d'acció eren limitats.

L'estilització no és un error, sinó una afirmació. Tanmateix, amb el coneixement de les dictadures emergents, els horrors de la Segona Guerra Mundial, els genocidis, les expulsions i l'ús de la bomba atòmica en les dècades posteriors, els anys vint esdevenen una lent moral a través de la qual deixem que l'individu hedonista i metropolità balli un últim ball abans del col·lapse. La realitat històrica de regions rurals empobrides –on l'arada de bous sovint era més propera que el tractor motoritzat, el silenci més familiar que els nous ritmes i els vitralls de l'església més coneguts que la projecció cinematogràfica– és retratada amb menys freqüència. Potser, al final, no és altra cosa que el nostre present el que ens expliquem a nosaltres mateixos en un mirall de fa cent anys.

Imágenes de la historia o historia en imágenes

La historia rara vez existe para nosotros como acontecimiento, sino como imagen. Los años veinte son un ejemplo paradigmático: unos pocos motivos –cuerpos danzantes, luces de neón parpadeantes, cafés elegantes, euforia tecnológica– se han grabado profundamente en la memoria colectiva. Estas imágenes se reproducen, citan y estetizan una y otra vez. Al mismo tiempo, otros mundos visuales casi desaparecen: la violencia colonial, la pobreza, la represión política, las realidades rurales. Lo que se recuerda no es neutral: responde a necesidades estéticas, ideológicas y narrativas.

Champán, fuegos artificiales y colores cálidos en *The Great Gatsby* (2013)

Así, películas como *The Great Gatsby* (2013) o *Babylon* (2022) bañan los años veinte en tonos dorados y sepia.

La corrección digital del color crea una distancia nostálgica que enfatiza el glamour y suaviza la dureza. Las imágenes históricas, en cambio, muestran ciudades grises, contrastes duros y mala iluminación; la pobreza, la estrechez y la aspereza visual desaparecen.

La cámara siguiendo al actor principal Cillian Murphy, *Peaky Blinders* (2021)

Peaky Blinders (2013–2022) o *Fantastic Beasts: The Crimes of Grindelwald* (2018) escenifican la historia con movimientos de cámara fluidos y coreografías espaciales. El cine temprano de la época, sin embargo, era estático y fragmentario. La dinámica moderna sustituye el estancamiento, el agotamiento y el trabajo monótono

por fluidez visual, transformando una realidad físicamente pesada en una experiencia estética de movimiento constante.

Vestidos de charlestón, flecos y trajes a medida condensan los años veinte en iconos de moda inmediatamente reconocibles. El vestuario se convierte en símbolo, no en objeto cotidiano. Históricamente, la ropa era un marcador de clase y una herramienta funcional, a menudo gastada y reutilizada. La indumentaria obrera, los uniformes y los

trajes rurales suelen quedar invisibilizados. Esta homogeneización visual crea una imagen uniforme de libertad y elegancia que satisface un anhelo de buena vida.

Tom Tykwer
dirigiendo una
coreografía en
Babylon Berlin
(2017)

El jazz, el ragtime y el swing funcionan en muchas películas como el sonido universal de la época. Representan modernidad, ritmo y ruptura. Históricamente,

el jazz era subcultural, urbano y en parte escandaloso. Grandes sectores de la población habitaban otros paisajes sonoros: el silencio, el ruido del trabajo, la música regional o religiosa. Asimismo, las obras contemporáneas suelen centrarse en la búsqueda individual, los conflictos interiores y la autonomía personal. Históricamente, la identidad estaba más determinada por lo colectivo —clase, familia, nación— y los márgenes de acción eran limitados.

La estilización no es un error, sino una afirmación. Sin embargo, con el conocimiento de las dictaduras emergentes, los horrores de la Segunda Guerra Mundial, los genocidios, las expulsiones y el uso de la bomba atómica en las décadas siguientes, los años veinte se convierten en una lente moral a través de la cual dejamos que el individuo hedonista y metropolitano baile un último baile antes del colapso. La realidad histórica de regiones rurales empobrecidas —donde el arado de bueyes estaba a menudo más cerca que el tractor motorizado, el silencio era más familiar que los nuevos ritmos y las vidrieras de la iglesia más conocidas que la proyección cinematográfica— se retrata con menor frecuencia. Tal vez, al final, no sea más que nuestro presente el que nos contamos a nosotros mismos en un espejo de hace cien años.